

Počtní část 2 - 15.2.2021

3. Integrál nejdřív upravíme

$$\begin{aligned} I &= \int \frac{\tan x}{6 + 11 \cos x + 6 \cos^2 x + \cos^3 x} dx \\ &= \int \frac{\sin x}{\cos x (6 + 11 \cos x + 6 \cos^2 x + \cos^3 x)} dx \end{aligned}$$

Po substituci $t = \cos x$, $dt = -\sin x dx$ dostáváme

$$\begin{aligned} I &= - \int \frac{1}{t(6 + 11t + 6t^2 + t^3)} dt \\ &= - \int \frac{1}{t(t+1)(t+2)(t+3)} dt \end{aligned}$$

Zde použijeme rozklad na parcilální zlomky. Protože máme jen jednonásobné reálné kořeny, můžeme použít zakrývací pravidlo. Dostaneme

$$\frac{1}{t(t+1)(t+2)(t+3)} = \frac{1}{6t} - \frac{1}{2(t+1)} + \frac{1}{2(t+2)} - \frac{1}{6(t+3)}$$

Tak dostaneme

$$\begin{aligned} L &= -\frac{1}{6} \int \frac{1}{t} dt + \frac{1}{2} \int \frac{1}{t+1} dt - \frac{1}{2} \int \frac{1}{t+2} dt + \frac{1}{6} \int \frac{1}{t+3} dt \\ &= -\frac{1}{6} \log |t| + \frac{1}{2} \log |t+1| - \frac{1}{2} \log |t+2| + \frac{1}{6} \log |t+3| \\ &\stackrel{c}{=} -\frac{1}{6} \log |\cos x| + \frac{1}{2} \log |\cos x + 1| - \frac{1}{2} \log |\cos x + 2| + \frac{1}{6} \log |\cos x + 3| \end{aligned}$$

Maximální intervaly jsou $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) + 2k\pi$, $(\frac{\pi}{2}, \pi) + 2k\pi$ a $(\pi, \frac{3\pi}{2}) + 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$.

4. (a) Nejdříve si spočítáme Taylorovy polynomy 9. stupně funkcí

$$\exp(x^2) - 1 \quad \text{a} \quad \exp(x^3) - 1.$$

Pomocí standardního rozvoje pro $\exp$ dostaneme téměř okamžitě

$$\begin{aligned}\exp(x^2) - 1 &= x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} + o(x^9), \\ \exp(x^3) - 1 &= x^3 + \frac{x^6}{2} + \frac{x^9}{6} + o(x^9)\end{aligned}$$

Přopomeneme si rozvoje funkcí $\sin$, $\sinh$, $\cos$ a $\cosh$

$$\begin{aligned}\sin x &= x - \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120} - \frac{x^7}{7!} + \frac{x^9}{9!} + o(x^9), \\ \sinh x &= x + \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120} + \frac{x^7}{7!} + \frac{x^9}{9!} + o(x^9), \\ \cos x &= 1 - \frac{x^2}{2} + \frac{x^4}{24} - \frac{x^6}{6!} + \frac{x^8}{8!} + o(x^9), \\ \cosh x &= 1 + \frac{x^2}{2} + \frac{x^4}{24} + \frac{x^6}{6!} + \frac{x^8}{8!} + o(x^9)\end{aligned}$$

Po dosazení polynomů pro $\exp(x^2) - 1$, resp. $\exp(x^3) - 1$ hned vidíme, že většinu členů můžeme ignorovat (schovají se do $o(x^9)$) a dostaneme

$$\begin{aligned}\sin(\exp(x^2) - 1) &= x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} - \frac{1}{6} \left(x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} \right)^3 + o(x^9) \\ &= x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} - \frac{x^6}{6} - \frac{1}{6} \cdot 3 \cdot \frac{x^8}{2} + o(x^9) \\ &= x^2 + \frac{x^4}{2} - \frac{5x^8}{24} + o(x^9),\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\sinh(\exp(x^2) - 1) &= x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} + \frac{1}{6} \left(x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} \right)^3 + o(x^9) \\ &= x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{6} + \frac{x^8}{24} + \frac{x^6}{6} + \frac{1}{6} \cdot 3 \cdot \frac{x^8}{2} + o(x^9) \\ &= x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{3} + \frac{7x^8}{24} + o(x^9),\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\cos(\exp(x^3) - 1) &= 1 - \frac{1}{2} \left(x^3 + \frac{x^6}{2} + \frac{x^9}{6} \right)^2 + o(x^9) \\ &= 1 - \frac{x^6}{2} - \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot x^3 \cdot \frac{x^6}{2} + o(x^9) \\ &= 1 - \frac{x^6}{2} - \frac{x^9}{2} + o(x^9),\end{aligned}$$

a

$$\begin{aligned}\cosh(\exp(x^3) - 1) &= 1 + \frac{1}{2} \left(x^3 + \frac{x^6}{2} + \frac{x^9}{6} \right)^2 + o(x^9) \\ &= 1 + \frac{x^6}{2} + \frac{1}{2} \cdot 2 \cdot x^3 \cdot \frac{x^6}{2} + o(x^9) \\ &= 1 + \frac{x^6}{2} + \frac{x^9}{2} + o(x^9).\end{aligned}$$

(b) Označme počítanou limitu L . Pro její výpočet nám budou stačit polynomy 6. stupně, můžeme psát

$$\begin{aligned}L &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(\exp(x^2) - 1) - \sinh(\exp(x^2) - 1)}{\cos(\exp(x^3) - 1) - \cosh(\exp(x^3) - 1)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 + \frac{x^4}{2} - \left(x^2 + \frac{x^4}{2} + \frac{x^6}{3} \right) + o(x^6)}{1 - \frac{x^6}{2} - \left(1 + \frac{x^6}{2} \right) + o(x^6)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{x^6}{3} + o(x^6)}{-x^6 + o(x^6)} = \frac{1}{3}.\end{aligned}$$